

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus I. Quid, & quotuplex sit renuntiatio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

man in c. *ad hæc n. 2.* secus ad alium usum, v. g. ut ad ejus formam fiat aliud.

Not. autem præterea, esto pallium ad hæreat personæ, & eam non egrediatur, ut dicitur c. *ad hæc*; si tamen personæ conceditur *ratione dignitatis suæ*, tum attendere debere ad privilegia Ecclesiæ suæ. Nam si hæc habeat, ut suus Archi-Episcopus, v. g. quater in anno, licitè pallium gesset in processionibus publicis, etiam *eodem privilegio*, sed non pallio, *eodem numero*, uti poterit successor; Layman in c. *ad hæc n. 2.* Nam sic usus pallij, *tali die*, est dignitatis, quæ non expirat; usus autem *hujus numero pallij*, est personæ. Hinc si quis, habens pallium, ab una Ecclesia transferatur ad aliam, cui etiam competit jus pallij, non poterit priore uti, sed debet novum obtinere, c. *Bona 2. de postul. Pralat.* nam primum datum est personæ, cum restrictione ad locum, ut patet ex forma, qua confertur. Unde sicut, cum Archi-Episcopus renuntiat loco, seu Archi-Episcopali Ecclesiæ, perdit usum pallij concessi pro tali Ecclesia, c. *ad Supplicationem 9. de renunt. & gloss. in cit. c. Bona V. pallium*: sic cum à priori Ecclesia recedit, & transit ad aliam.

2067. Ex hoc colliges 1. cum unus Archi-Episcopus ab una Ecclesia transit ad aliam, hujus successorem non posse uti illius pal-

lio; quia non egreditur illius personam, c. *ad hæc*; 2. illum in nova provincia non posse uti pallio sibi concessio pro priori Ecclesia, ut superius dixi 3. prius illud pallium non remanere in ea Ecclesia, à qua abit Archi-Episcopus prius palliatus; sed ab ea auferri, at sine illius usu; & si novum obtineat pro Ecclesia, ad quam est translatus, debere illum sepeliri cum utroque; sic, ut vel posterius primo superimponatur; vel, quod magis congruit, primum capiti ejus, & corpori subjiciatur; postremo autem induatur; ita Barbofa in c. *ad hæc, 2. hic n. 3. Azor instit. mor. p. 2. l. 3. c. 3. q. 8.*

Not. 2. ad quæstionem, *an Archi-Episcopus à prima Ecclesia*, ubi habuit pallium, *translatus ad secundam*, ac in eadem adeptus alterum, uti possit primò, si veniat Pape, relicta Ecclesià secundà, redeat ad primam? Resp. primum videri posse, si redeat per restitutionem; secus si per relationem; in primo enim casu redit ad idem jus ante habitum. Ad alteram quæstionem, *an, si casu, vel incendio pereat Archi-Episcopo pallium*, absque hoc exercere possit Pontificalia? Resp. affirmativam tradi per Rodericum à Cuncha *in Comment. ad c. pallium, dist. 100. n. 5.* apud Barbof.

in c. nisi specialis. hic nu. 4.

QUÆSTIO IX.

IN TITULUM IX. DE RENUNTIATIONE.

2068. **P**ræmissis tribus modis, quibus acquiritur potestas Ecclesiastica, scilicet postulatione, electione, & translatione; nunc agitur de modo eandem amittendi. Varijs quippe modis contingit *vacare* dignitates, & beneficia Ecclesiastica 1. per mortem naturalem 2. per mortem civilem; 3. per pacificam adeptionem beneficii incompatibilis cum priori, 4. per viam voluntariæ permutationis; 5. propter varia crimina; 6. per renuntiationem, de qua in præsentia.

ARTICULUS I.

Quid, & quotuplex sit renuntiatio?

2069. **R**enuntiatio, in sua proprietate, & generalitate, est rei, vel juris sponta-

nea refutatio: & potest fieri per quemlibet de re sua, vel jure proprio; *L. si quis in scribendo C. de pactis.* Illum, quem Latini dicunt, ejurare beneficium, scilicet cum jurejurando interposito beneficio se abdicare, Canonistæ dicunt *resignare* beneficium, vel *renuntiare*, vel *cedere* beneficio. Hinc, sine ullo discrimine usurpatur in jure *beneficij renuntiatio, resignatio, & cessio*, ut ex gloss. tradit Azor. *p. 2. lib. 7. cap. 18.* apud quem *q. 1.* hujusmodi renuntiatio, vel resignatio sic definitur: *est voluntaria beneficij dimissio, sive repudiatio coram Ordinario, legitime facta.* Hæc abdicatio fieri potest. 1. vel *tacitè*, vel *expressè*. Tacita fit, juris dispositione, absque ulla verborum expressione; ut, si quis matrimonium ineat: si lite super beneficio mota

mota, cedat: si per tres annos eam non prosequatur: si in ordinibus constitutus, se militiæ adscribat; & alijs modis, de quibus Flamin. *lib. 1. de resign. q. 1.* expressa fit, quando agitur dissertis verbis; & subdividitur in *puram & conditionalem*. *Pura* fit sine conditione, & pacto apposito: & tunc Ordinarius potest conferre beneficium, cui voluerit. *Conditionalis*, seu in favorem, vel est *simplex* (ut quando fit absque reservatione) vel est qualificata, ut quando fit, reservato sibi jure regressus, vel ingressus, vel pensionem, vel aliquibus fructibus.

Conditionata renuntiatione quatuor modis fieri potest. 1. in favorem certæ personæ cum clausula, ut conferatur *huic, & non aliter*, vel *non alijs*; 2. si alteri quis resignet beneficium, sibi reservando fructus, vel ex toto, vel ex parte, aut pensionem annuam constitutam, aut in beneficio resignato, aut in persona Resignatarij; 3. resignando conditionaliter, causâ permutationis; 4. resignando alteri, reservato sibi regressu, vel ingressu, aut accessu.

1070. Sub prædictis igitur etiam continetur renuntiatione, aut cessio *reciproca*, & *triangularis*. Utramque exponit Lessius *cap. 35. n. 87. & 88.* *Reciproca* cessio datur, v. g. quando resigno meum beneficium in favorem tui nepotis, ut tu in favorem mei nepotis resignes tuum. Hæc extra casum permutationis, est jure prohibita, *c. questum, de rerum permutat.* *Triangularis* resignatio datur, quando v. g. renuntio meo beneficio in favorem *Petri*, ut Petrus suo cedat *Paulo*, & Paulus suo cedat *mihi*. Fieri enim potest, ut beneficium Pauli sit commodius mihi: Petri verò sit commodius Paulo, & meum Petro. Sic figuratur quasi triangulus in resignatione, in qua datur simonia juris humani, juxta *Navarr. in Enchir. cap. 28. n. 100.* Præterea sunt quædam in resignationibus retrocessionibus improbatæ à *Trid. sess. 25. c. 7. de Reform.* quas vocant *regressum, ingressum, & accessum*. *Regressus* est jus ad beneficium dimissum, quod antea possidebatur, revertendo: & datur, quando jus beneficium à se possessum cedit alteri, reservato sibi jure regrediendi ad illud, casu quo resignatarius, id est, is, cujus gratiâ beneficium dimittitur, naturaliter, vel civiliter præmoriatur, aut fit Episcopus, aut pensionem constitutam non solverit.

Ingressus dicitur, quando quis beneficium, cujus titulum & jus canonicè obtinuerat, sed non possessionem, ea conditione resignat, ut si resignatarius præmoriatur, aut Episcopus fiat, ipse possessionem talis beneficij ingrediatur, & propria autoritate accipiat: *Accessus* est jus, alicui datum, capessendi beneficium, cujus possessionem ante non acceperat, aliqua lege Canonica impeditus; v. g. Prælati desiderat providere Petro de beneficio, sed quia Petrus vel defectu ætatis, vel censuræ, aut irregularitatis vinculo impeditus est, confert suo Pædagogo, dando jus Petro, ut quàm primum expeditus fuerit, accedat, & propria autoritate beneficium accipiat. Quænam autem sit regula de infirmis resignantibus, & quid ibi veniat infirmitatis nomine, declarat latè Azor *p. 2. l. 7. c. 28.* & dicemus *l. 3. ubi de Regul. Cancellar. Apostol. V. tamen infra num. 2075. & not. 5.*

ARTICULUS II.

De beneficijs, quæ possunt, vel non possunt, renuntiarî.

AD 1. Resp. regulam communem esse, 2071. *Omnia beneficia; cujuscunque generis, vel qualitatis sint, renuntiarî posse, nisi hoc specialiter, jure aliquo scripto, prohibeatur;* sic Azor *p. 2. l. 7. c. 25. q. 1.* adeoque etiam in favorem alterius, beneficia *manualia*, per gloss. in *Clement. unic. de suppl. neglig. Prælat. V. Revocari*: 2. beneficia *patrimonialia*; sic Parisius *l. 2. de Resignat. benefic. q. 11. n. 2. 3.* quæ in aliqua Ecclesia optari possunt 4. *Patronata*; 5. *Electiva*; 6. *Exempta*; 7. *reservata Sedi Apostolicæ*. Ratio omnium est, quia quilibet renuntiare potest juri sibi competenti, nisi lege prohibeatur, etiam in Spiritualibus, seclusa lege prohibente. Quædam tamen ad certum modum limitata sunt; hinc renuntiatione beneficij *Patronati*, requiritur consensus Patroni; & facta sine illo, est irritanda; valet tamen, si accedat prius consensus Patroni; etsi Pontifex renuntiationem, sine illo consensu factam, admittat cum derogatione juris Patronatus, non requiritur consensus Patroni. Nam, cum jus Patronatus sit mera gratia (*c. 1. de jure Patron.*) ei, si exprimat, ex plenitudine